

Sygn. akt IV 162/17

WYROK ŁĄCZNY

W IMIENIU RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach w IV Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Agata Dybek-Zdyń

Protokolant: K. P.

w obecności Prokuratora: Wandy Ostrowskiej

po rozpoznaniu w dniu 12, 30 października 2017 r. sprawy

P. L. (...), syna J. i U. z domu M., urodzonego w dniu (...) w P.

prawomocnie skazanego:

I. **Wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 15 lipca 2014 r., sygn. akt IX K 1224/13**, na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby oraz grzywnę w wymiarze 70 stawek dziennych po 20 zł każda; w dniu 15 stycznia 2015 r. wykonano karę grzywny;

II. **Wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 2 stycznia 2017 r., sygn. akt IV K 132/14**, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 30 czerwca 2017 r., sygn. akt II AKa 163/17, na karę łączną 4 lat pozbawienia wolności; kara została wprowadzona do wykonania w okresie od 16 lipca 2020 r. do 15 lipca 2024 r.;

III. **Wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 8 listopada 2016 r., sygn. akt IV K 131/15**, zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 lipca 2017 r., sygn. akt II AKa 195/17, na karę łączną 4 lat pozbawienia wolności, zaliczając na poczet orzeczonej kary okres rzeczywistego pozbawienia wolności w dniach od 4 grudnia 2014 r. do 25 lutego 2016 r.; kara została wprowadzona do wykonania w okresie od 9 października 2017 r. do 16 lipca 2020 r.

o r z e k a

1. na mocy art. 91 § 2 k.k., art. 85 § 2 k.k., art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 86 § 4 k.k. w zw. z art. 89 § 1b k.k. łączy karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem opisanym w pkt I. oraz kary łączne pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w punktach II.-III.

i wymierza skazanemu P. L. karę łączną **7 (siedmiu) lat i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności**;

2. na mocy art. 577 k.p.k. na poczet wymierzonej kary łącznej pozbawienia wolności zalicza skazanemu P. L. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, tj. 4 grudnia 2014 r. do 25 lutego 2016 r. oraz okres już odbytej kary pozbawienia wolności w sprawie Sądu Okręgowego w G. o sygn. akt IV K 131/15;

3. na mocy art. 576 § 1 k.p.k. stwierdza, że pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach podlegają odrębnemu wykonaniu;

4. na mocy art. 624 § 1 k.p.k. zwalnia skazanego P. L. od ponoszenia kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt IV 162/17

UZASADNIENIE WYROKU ŁĄCZNEGO

Pismem z dnia 17 sierpnia 2017 r. obrońca skazanego P. L. zwrócił się do tut. Sądu o wydanie wyroku łącznego, obejmującego dwa wyroki Sądu Okręgowego w G. z dnia z dnia 2 stycznia 2017 r., sygn. akt IV K 132/14 oraz z dnia 8 listopada 2016 r., sygn. akt IV K 131/15.

Jak ustalił Sąd, P. L. został prawomocnie skazany następującymi wyrokami:

II. **Wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 15 lipca 2014 r., sygn. akt IX K 1224/13**, na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby oraz grzywnę w wymiarze 70 stawek dziennych po 20 zł każda; w dniu 15 stycznia 2015 r. wykonano karę grzywny;

III. **Wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 2 stycznia 2017 r., sygn. akt IV K 132/14**, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 30 czerwca 2017 r., sygn. akt II AKa 163/17, na karę łączną 4 lat pozbawienia wolności; kara została wprowadzona do wykonania w okresie od 16 lipca 2020 r. do 15 lipca 2024 r.;

IV. **Wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 8 listopada 2016 r., sygn. akt IV K 131/15**, zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 lipca 2017 r., sygn. akt II AKa 195/17, na karę łączną 4 lat pozbawienia wolności, zaliczając na poczet orzeczonej kary okres rzeczywistego pozbawienia wolności w dniach od 4 grudnia 2014 r. do 25 lutego 2016 r.; kara została wprowadzona do wykonania w okresie od 9 października 2017 r. do 16 lipca 2020 r.

Skazany obecnie odbywa karę w Areszcie Śledczym w T.. Nie sprawia problemów wychowawczych, przestrzega regulaminu, dba o porządek, w relacjach ze współwięźniami bezkonfliktowy. Nie był karany ani nagradzany regulaminowo. W ocenie dyrektora aresztu prognoza penitencjarna jest pozytywna (k. 33-35).

Ponieważ potrzeba wydania wyroku łącznego powstała na skutek dwóch prawomocnych skazań po dniu 1 lipca 2015 r., w sprawie niniejszej zastosowanie znajdują przepisy w brzmieniu aktualnie obowiązującym – na mocy art. 19 ust. 1 ustawy nowelizującej z dnia 20 lutego 2015 r. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach - II Wydział Karny z 2016-06-09, II AKa 190/16; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku - II Wydział Karny z 2016-06-29, II AKa 100/16).

Połączeniu podlegały kary pozbawienia wolności wymierzone wszystkimi trzema ww. wyrokami. W przypadku wyroku Sądu Rejonowego w G. z dnia 15 lipca 2014 r., sygn. akt IX K 1224/13 kara pozbawienia wolności wymierzona została z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby i jak dotąd nie została zarządzona do wykonania. W tym stanie rzeczy zastosowanie znalazł więc art. 89 § 1b k.k., obligujący Sąd do zastosowania przelicznika, wedle którego 1 miesiąc kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania odpowiada 15 dniom kary bezwarunkowej. W przypadku obydwu wyroków Sądu Okręgowego w G. wymierzone zostały skazanemu kary łączne pozbawienia wolności, które – na mocy art. 86 § 4 k.k. – stanowią podstawę wymiaru kary łącznej.

W rezultacie wymiar możliwej do wymierzenia kary łącznej wynosił od 4 lat pozbawienia wolności do 8 lat 7 miesięcy 15 dni pozbawienia wolności.

Zgodnie z art. 85a k.k. orzekając karę łączną, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Należy zatem wskazać, że zachowania skazanego objęte ww. wyrokami rozciągają się na przestrzeni 7 lat (od 2007 r. do 2014 r.), a łączna kwota wyrządzonych przez niego szkód majątkowych wyniosła ponad 1,5 mln złotych. Niewątpliwie zatem cele wychowawcze wymagają wymierzenia skazanemu surowej kary łącznej pozbawienia wolności, która skłoni go do zmiany wysoce szkodliwego społecznie zachowania, które od tylu lat kultywuje. Ponadto, cele zapobiegawcze kary oraz potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa (tzw. cele ogólnoprewencyjne)

również domagają się wymierzenia surowej kary, biorąc pod uwagę szkodliwość i skalę prowadzonej przez skazanego działalności przestępczej.

W niniejszej sprawie obrońca skazanego domagał się wymierzenia skazanemu kary łącznej 4 lat pozbawienia wolności przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji. Uzasadniał to związkiem przedmiotowo-podmiotowym pomiędzy poszczególnymi czynami, które zostały popełnione „w bliskich odstępach czasu, oparte na tożsamy założeniach i przebiegu”. (k. 3 wniosku).

Wniosek w tym zakresie nie mógł znaleźć aprobaty Sądu. Po pierwsze, wedle nowego stanu prawnego związek podmiotowo-przedmiotowy pomiędzy czynami nie stanowi głównej determinanty wymiaru kary łącznej. Wprowadzony z dniem 1 lipca 2015 r. art. 85a k.k. wskazuje, że sąd winien przede wszystkim brać pod uwagę cele wskazane powyżej. Chodzi tu zatem o uwzględnienie w pierwszej kolejności nie okoliczności czynów, a okoliczności związanych z osobą sprawcy (por. P. Kardas (w:) Kodeks karny. Część ogólna. Tom I. Część II. Komentarz do art. 53-116, red. W. Wróbel, A. Zoll). Wynika to między innymi z faktu, iż w nowym stanie prawnym podstawą wymiaru kary łącznej są również kary łączne orzeczone uprzednio, np. w wyroku skazującym. W przypadku skazanego P. L. dotyczy to obu wyroków Sądu Okręgowego w G.. W obu tych wyrokach Sąd wymierzył karę łączną uwzględniając już związki czasowe i przedmiotowe pomiędzy poszczególnymi inkryminowanymi zachowaniami. Ponowne ich uwzględnianie na etapie wyrokowania łącznego stanowiłoby nieuzasadnione premiowanie sprawcy. W doktrynie wyraża się wręcz pogląd, że w zakresie wymierzania kary łącznej na podstawie uprzednich kar łącznych „co do zasady nie ma potrzeby i możliwości odwoływania się przy wymiarze kary łącznej do niewymienionych w art. 85a ogólnych dyrektyw wymiaru kary, minimalne znaczenie mają także co do zasady tzw. szczególne dyrektywy wymiaru kary łącznej w postaci związków przedmiotowo-podmiotowych między stanowiącymi podstawę wymiaru kary łącznej przestępstwami, które w sytuacji wymiaru kary łącznej na podstawie wcześniej orzeczonej kary łącznej całkowicie tracą znaczenie i jakąkolwiek funkcję w zakresie racjonalizacji wymiaru kary łącznej” (por. P. Kardas (w:) Kodeks karny. Część ogólna. Tom I. Część II. Komentarz do art. 53-116, red. W. Wróbel, A. Zoll).

Po drugie rzekome związki przedmiotowo-podmiotowe pomiędzy poszczególnymi czynami skazanego nie są w istocie tak ściśle, jak starał się to przedstawić obrońca skazanego. Jak już wspomniano, obejmują czyny popełnione na przestrzeni ok. 7 lat. Obejmują czyny o różnej kwalifikacji prawnej (oprócz dominujących wyłudzeń pożyczek z art. 286 § 1 k.k., są wśród nich również czyny z art. 270 § 1 k.k. oraz 190 § 1 k.k.). Wreszcie różnią się między sobą zarówno szczegółowym przebiegiem, jak i osobami pokrzywdzonych. Tymczasem, jak wskazuje się w orzecznictwie, „całkowitą zasadę absorpcji stosować należy wyjątkowo albo wtedy, gdy wszystkie czyny wykazują bardzo bliską więź podmiotową i przedmiotową, albo orzeczone za niektóre czyny kary są tak minimalne, że w żadnym stopniu nie mogłyby rzutować na karę łączną, albo też istnieją jakieś szczególne okoliczności dotyczące osoby skazanego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 29 czerwca 2017 r., II AKa 89/17). Wreszcie nie stanowi żadnego argumentu stwierdzenie, że w obu wyrokach Sądu Okręgowego w G. wymierzone zostały kary łączne w takiej samej wysokości.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że karą łączną adekwatną w niniejszej sprawie będzie kara 7 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności, a więc kara wyraźnie niższa niż suma kar podlegających połączeniu, a zarazem wyższa niż najwyższa z tych kar. Taki wymiar kary jest w ocenie Sądu uzasadniony ww. celami szczególnie- i ogólnoprewencyjnymi, a także pozytywnym zachowaniem skazanego w warunkach penitencjarnych.

Na mocy art. 577 k.p.k. na poczet wymierzonej kary łącznej pozbawienia wolności sąd zaliczył skazanemu P. L. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, tj. 4 grudnia 2014 r. do 25 lutego 2016 r. oraz okres już odbytej kary pozbawienia wolności w sprawie Sądu Okręgowego w G. o sygn. akt IV K 131/15, a na mocy art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego P. L. od ponoszenia kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa.